

plaats van hun
en Mevr. Jacob
t gehad, ongeveer
te mogen doopen
dit moment niet
cijfer. In elk ge-
liening tekenend
te menschen we-
gen gevoelen om

opvolgers te
het terrein der

e Zending zul-
beiders verliezen
ren en daar wel
Ds J. S. Ball
on, Ontario, Ca-
tijd herderlijk uit-
ch in de stad zij-
igden, een harte-
riend.

rsstaf neerleggen.
landsche Geref.
heel wat moch-
volk, in Canada
men. We ontvin-
Ch. Aalders, nu
6 Juni een wei-
de Synode.

ending werden
ele jaren twee
en wel te Pater-
Daar wordt me-
din of meer soci-
alisatie-arbeid. Er
en, die onder de
verblijde. Toch
vrucht. Te Chi-
gevoegd aan den
elk gezin onder-
inding. Dat is de
s genoemd. Hoe
rken?

zal 50 cents per
Dat is eene kas
te helpen in 't
ommen. Het ver-
goede diensten in
r bestaan. Heeft

t, mogen we nog
r dezels bezig is
ding onzer Kerk
w voor de aan-
den den a.s. win-
k gereed te heb-

er een deputaat-
ending. Sedert
leider van haar
d een „zendeling
er, en onder zijn
ng in dit werk
r V.D.M. te be-
nds.

nzending be-
te gebruiken, we
ls zendingdirec-
Synode bewees
s te wezen.

ENRY BEETS
1939.

port inzake tucht

lat de kerk godde-
zonder te excom-
te leden der kerk
egen hebben. Ook
port „stellig deze
nen, die zich niet
ten“, is nog geen
tot in hun grijzen
lijven. Ook al ver-
naar, mogelijk tot
arom Voetius niet
doopleden, welke
omen, hetzij door
n, gebeuren moet,
ste bestond er in
Alles deed belijde-
e afmanende toon
n de geschiedenis
voor. Voetius had
r om er over te
oorzaak van dit
kan niet genoeg
er Oud-Testamen-
telijke regering
nd staat), welke
was, zooals ik
loofsbel, uitvoerig
beginselen kwam

men tot de idee van een volkskerk als bij Israël.
Merkwaardig genoeg spreekt het besluit van 1578 ook
van het Oud-Test. voorbeeld.

Zoolang de doopleden niet door openbaren afval den
doop „het getuigenis des verbonds“ verwierpen, „zoo
zullen de openbare en algemeene vermaningen gelijk
de profeten tot het Israëlietische volk gebruikten, ge-
noeg wezen“.

En al stond er in Numeri 9:13, dat een besneden
die het Pascha niet hield, als hij dit had kunnen
houden, uit Israël uitgeroeid moest worden, blijkbaar
omdat hij het verbond Gods openbaar brak, zoo blijkt
deze uitroeping in de praktijk gemeenlijk niet te zijn
geschied. Men bleef een besneden, d.i. lid van het
volksverbond, ook al dat men niet het Pascha vierde.
Zoo hier, men bleef lid van de volkskerk al deed men
geen openbare geloofsbelijdenis.

Ik wil dan ook den grond voor het „niet excommuni-
ceeren van doopleden, maar hen vervallen te verklaren
van het lidmaatschap“ niet zoozeer in het besluit van
1578 zoeken, dan wel in dien term „incomplete“ leden.
In hun kinderstaat, welke de officiële staat der
doopleden in de kerk is. Ze zijn kerkelijk „onvolwas-
sen“.

Daar heeft m.i. het huidig rapport niet genoeg mee
gekeurd.

III. Een derde zaak, welke men bij het rapport van
1896 niet mag vergeten, is de volgende. Voetius wijst
er op, dat het lidmaatschap der kerk een vrijwillig
aangegane zaak is (libere inacta). Natuurlijk, anders
waren we wel Roomsch. De kinderen des verbonds
worden als lidmaten van Christus gedoopt. Ze komen
door den Doop ook in het kerkelijk instituut. Maar
door vrijwillig aangegane stipulatiën. Hun ouders treden voor hen op als hun „mond“. Zij
beloven voor hun kinderen, dat deze zich zullen laten
onderwijzen (dat ligt in de belofte der ouders om hun
kinderen te onderwijzen, doen en helpen onderwijzen)
en zij beloven als „mond“ van dat gedoopte kind, dat
het dezen eenigen God, Vader, Zoon en H. Geest zal
aanhangen, betrouwen en liefhebben, van ganser harte,
van ganser ziele, van ganschen gemoede en met alle
krachten, de wereld verlaten, de oude natuur dooden
en in een godzalig leven wandelen. Zeker, dat is geen
voorwaarde, maar een plicht, (zoo staat het in het
Formulier „verplicht“), een eisch des verbonds. Als
het kind daar niet toe komt, na lange onderwijzing,
vermaning enz. en weigert zich verder te laten onder-
wijzen, en weigert de vermaningen ter harte te nemen,
en weigert tot belijdenis des geloofs te komen, het
verbond in te willigen — dan kan en moet tenslotte
reden zijn om zulk een gedoopte van bondsbreuk te
beschuldigen. En als een breker des verbonds, „een af-
vallig“ te beschouwen. De kerkeraad heeft ieder geval
op zich zelf te beoordeelen. Maar niet-belijden kan
en reden zijn ook bij overigen onbesproken, ja, mee-
levende doopleden tot het vonnis van onttrekken aan
het verbond. Men kan zeggen, en het verwondert mij,
dat het huidig rapport er niet op wijst, zij belijden
toch eenigermate door hun meeleven, hun mee-opgaan.
Maar als dat niet uit sleur of om bij-oorzaken voort-
komt, maar uit liefde voor Christus en Zijn Woord,
dan moet dit toch ook verder, zij het na lange
onderwijzing, openbaar worden. Ik wil geen leeftijd
noemen, maar het moet op later leeftijd één keer anders
worden met zulk een volwassen niet-belijdend lid. Dat
ligt ook in de vermaningen — terecht door het
rapport voorgesteld — zelve opgesloten. Men kan niet
eindeloos blijven vermanen, het vermaan doelt op
een beslissing, een hooren en volgen. Dat moet ook
aangezegd worden. Aangezegd moet worden waar het
niet-hooren en niet volgen op uitloopt. In het
advies van het rapport had op p. 59, waar het rapport
handelt over „veelszins meelevende volwassenen“, moe-
ten uitkomen, dat dit niet-belijden op zichzelf bui-
ten het verbond kan doen plaatsnemen. B.v. door invoe-
ring in hun zin de volgende door mij gespatieerde
woorden: „tot verdere tuchtmaatregelen moet de kerke-
raad niet te spoedig overgaan“, alleen „als op den
duur mocht blijken, dat niet zoozeer schuchterheid, ge-
breklijk inzicht, gemoedsbezwaren, maar beslist onge-
loof, dat ook kan blijken uiteen onverschil-
lig blijven onder de vermaningen en een
hardnekkig weigeren zich te laten onder-
wijzen en dus van een opzettelijk niet wil-
len belijden, oorzaak is van het niet komen tot
de openlijke aanvaarding van den Heiligen Doop en tot
de viering van het H. Avondmaal“.

IV. Het huidig rapport erkent de vrijwilligheid van
het zijn bij de kerk ook van doopleden door te erkennen,
dat zulk een dooplid zich aan de gemeenschap der
kerk kan onttrekken (p. 59). Maar als een volwassen
dooplid nu de wereld ingaat, wat doet zulk een dooplid
dan anders dan zich met de daad onttrekken? En,
helaas, dat zullen de meeste gevallen zijn. Dan de cen-
sur en excommunicatie toepassen waarvoor het huidig
rapport formuleert opstelde? (p. 58). Van dit geval
(de wereld kiezen met de daad) spreekt het rapport
niet. Alleen als zulk een dooplid te kennen geeft
mondeling of schriftelijk met de kerk te breken. Maar
heeft een die dat niet te kennen geeft dit met de daad
niet getoond, waarbij in den regel ook het woord gevoegd
wordt? Dus alle gevallen waarin naar het rapport-
Rutgers-Bavinck niet ge-excommuniceerd wordt, maar
men zich zelfven buiten het verbond sluit. En waar-
in de kerk dit feit met smart erkennen moet.

Maar hoe de excommunicatie toegepast op iemand in
den kinderstaat? Op iemand, die zich in dien
kinderstaat onttrekt? Die in dien kinderstaat als
een nog niet verantwoordelijk persoon door de
kerk beschouwd wordt? Het „bedanken“ voor zijn lid-
maatschap — zich schriftelijk of mondeling onttrekken
— zou het huidig rapport wel willen aanvaarden? Maar
wat heeft zulk een vraag van een „kind“, of nog-niet-
verantwoordelijk persoon, voor waarde? Daarmee erkent
men zijn verantwoordelijkheidspositie in de kerk, die
het niet heeft.

Wat kan men na alles anders doen dan zich bij de
feiten neerleggen — met droefenis en smart — en ver-
klaren, dat het dooplid weigert zich onder den eisch
des verbonds te buigen en dies na lang vermaan van
de gemeente — en dies uit Gods Koninkrijk — uitgesloten

moest worden. Dat zeer zeker ook een tuchtmaatregel
is. Maar naar den aard van den kinderstaat dezer
„onvolwassenen“.

Blijft alleen het geval van een dooplid, dat zich mis-
gaat en tot berouw komt. Men mag de positie van
doopleden niet gelijk maken aan die van belijdende
leden. M.i. doet het rapport dit wel wat in de voor-
gestelde tuchtregeling. En ten eenenmale verwerpelijk
acht het, dat zulk een dooplid na berouw weer als
dooplid in de gemeente, of in de goede verhouding
met de gemeente, opgenomen wordt, als in het huidig
rapport geschiedt. Daar wordt voorgesteld, dat aan de
gemeente zal worden meegedeeld:

„Aan de gemeente wordt met ootmoedigen dank aan
den Hoorder der gebeden, bekend gemaakt, dat het in-
complete dooplid N.N., van wiens (wier) zonde de
kerkeraad (datum) in een openbare vermaning
melding heeft gemaakt, van de dwaling zijns (haars)
wegs is teruggekeerd.“ (p. 58.)

Hier wordt nu ten volle gedaan wat ik in den aan-
vang in het huidig rapport mis-prees. Hier wordt aan
volwassen doopleden een eigen status in het kerke-
lijk leven gegeven. Zulk een afgedwaald of zich mis-
grepen hebbend dooplid keert alleen als belijdend
lid terug. Als zulk een dooplid zijn zonde inziet,
berouw heeft, vergeving in Christus zoekt en vond en
voortaan van harte begeert tegen alle zonden te strijden
— dan is dat een belijdend lid. En niets min-
der dan dat kan zulk een dooplid voor den kerkeraad
verklaren en met niets minder dan dat mag het door
den kerkeraad weer als verzoend aangenomen worden.
Dit stuk van het huidig rapport is gewis verwerpelijk
en wijst m.i. aan de strekking van dit rapport.

Het moet ook een volwassen meelevend dooplid door
gedurige vermaning duidelijk gemaakt zijn, dat „niet-
doen“ ook een daad is, een geweldige daad, een
daad, welke ons buiten het koninkrijk Gods sluiten
kan. Dat men door zijn niet-belijden de hand der
genade afwijst. Het rapport spreekt dan ook wel terecht
van vermaningen. Maar, dan moet het toch ook verder
komen. Wie a zegt in zijn vermaningen, moet ook b
zeggen. Als men weigert zich te laten onderwijzen, koud
en onaandoenlijk onder de vermaningen blijft — dan
kan trots al het „meeleven“ en de onbesprokenheid van
wandel blijken, dat er een zekere eigenzinnigheid of
betweterij in het hart regeert. Merkwaardig is het, dat
sedert de Chr. Geref. Kerk in Amerika met kracht het
doopledenvraagstuk aanvatte en aan de doopleden (m.i.
volkomen terecht) den doop hunner kinderen
ontzegde, in weinige jaren heel dat doopleden-stelsel
verdwenen was. Ook bij diegenen, die uit het Noorden
van ons land kwamen. Het is mij menigmaal opgevallen
hoe hij in Nederland bezwaarden over dit of dat — als
zulk bezwaarden in Amerika kwamen en men zag,
dat men er geen opgeld mee deed, spoedig de
bezwaren verdwenen. Er kan ook een troetelen van de
bezwaren zijn, ja, er vroom mee willen schijnen. De
echte schuchteren niet te na gesproken.

En men vergeet niet, dat de daad van afsnijding,
of vervallen verklaring van het lidmaatschap van de
gemeente van Christus en dus van het Rijk Gods,
ook een daad is tot behoud van den lang ver-
maande.

Ik heb steeds geadviseerd tegen spoedig vervallen
verklaren van zijn lidmaatschap van elk „meelevend“
onbesproken dooplid. Maar het lijkt mij toe, dat het
huidig rapport een stap terug is op den goeden weg.
Ook dat de beginselen waarvan het rapport-Rutgers-
Bavinck uitging, gezonder waren. Dat rapport bracht
ons het „doopleden-stelsel“ uit. Dit brengt er ons weer
in.

Het lag niet in mijne bedoeling over deze dingen te
debatteeren. Ik wilde alleen maar mijn gevoelen voor
de a.s. synode meedeelen. En ter overweging aanbieden.
J. VAN LONKHUYZEN.

Nogmaals: moeilijkheden van groote kerken.

Verleden week citeerden we ds Oussoren van Middel-
burg voor wat betreft een gedeelte van diens opmer-
kingen, rakende de moeilijkheden der groote-stads-ge-
meenten; moeilijkheden met name voor de uitbreiding
van het aantal der predikantsplaatsen. Ds Meima
reageert hierop in de „Geldersche Kerkbode“ en licht
zijn bedoeling nog nader toe. Hij zegt o.m.:

Zoo werd ik b.v. uit Kampen erop opmerkzaam
gemaakt, dat men aldaar niet bezig is met uit-
breiding van het predikantal, maar met de
vervulling van de huidige vacature. Zoo zou-
den er wellicht nog meer oneffenheden in mijn artikel
zijn aan te wijzen. Maar dit toegegeven, blijf ik er bij,
dat de meeste kerken er niet aan denken het predi-
kantental uit te breiden. Dat wil niet zeggen,
dat men het niet onder oogen heeft ge-
zien. Dat is heel iets anders. Een concreet voor-
beeld. Bij de Kerk van Middelburg kwam een verzoek,
van het Zendingsterrein, om een tweeden missionaris.
De Kerkeraad van Middelburg heeft deze mogelijkheid
onder oogen gezien. Is evenwel tot de conclusie ge-
komen, dat het onmogelijk is. Zeeland staat
inderdaad met de Zendingstijdagen vooraan. Mag ik
nu niet zeggen, dat Middelburg er niet aan
denkt, een tweede missionaris naar Indië te zen-
den?

En uit het artikel van Ds A. H. Oussoren blijkt
tevens, dat Middelburg er ook niet aan denkt, om
een derden predikant te beroepen.

Overigens verblijdt ook ds Meima zich er over dat
men, wat de hoofdzak betreft, het volkomen eens is.

Als een zuster weigert.

Het Kerkblad van A'dam-W. citeert, van de hand
van B., een stukje uit het orgaan: „De Chr. ambte-
naar“. Het luidt als volgt:

Het vorig jaar bereikte ons bestuur een klacht van
een verpleegster, werkzaam in het W.G., die om
principiële redenen weigerde den nooddoop te ver-
richten en daarom ontslagen werd. Ons bestuur heeft
deze zaak bij burg. en weth. aanhangig gemaakt, en
ontving, gedagteekend 17 Juni 1939 — dus ruim 1
jaar later — het volgende schrijven van den wet-
houder voor de openbare gezondheid en het zieken-
huiswezen, dat wij, gezien de belangrijkheid, geheel
opnemen: „Naar aanleiding van Uw schrijven d.d.
3 Juni 1938, no. 183/N., waarin U een principiële
beslissing van burgemeester en wethouders verzoekt
met betrekking tot het verrichten van den nooddoop
door protestantsch-christelijke verplegenden, die daar-
tegen principiële bezwaren hebben, bericht ik U, dat
het college met mij van meening is, dat met de
conscientiebezwaren van de verplegenden in dezen
rekening dient te worden gehouden, zoodat van een
protestantsch-christelijke verpleegster, indien deze
daartegen om principiële redenen bezwaar heeft
niet mag worden geëischt, dat zij den
nooddoop verricht.“

Ds Y. van der Zee voegt hier deze opmerking aan toe:

We zijn B. en W. van Amsterdam dankbaar voor
de genomen beslissing. Jammer, dat die nu eerst is
losgekomen nadat bedoelde zuster reeds langer dan
een jaar was ontslagen. Zal ze gerehabiliteerd wor-
den? Zal haar gelegenheid worden gegeven terug
te komen? Vermoedelijk weten we wie het geldt en
we weten ook wat dit dat meisje heeft gekost aan
strijd en overwinning, aan tegenkanting en tegenwer-
king. De desbetreffende autoriteiten in het W.G.
mogen hiervoor wel eens danig op hun nummer gezet
worden. Dat alles kon gebeuren in een vrij land, in
een neutrale inrichting, dat pogen om iemands ge-
weten te verkrachten en om des broods wille iets
te laten doen in strijd met zijn belijdenis. Het is
wel erg!

Laten we hopen, dat het nu uit is; niet alleen met
het ontslag geven, maar ook met tegenkanting en
dankbaar zijn, dat we in Amsterdam een Geref.
Ziekenhuis hebben.

Er is geen woord fransch bij; en dat is ook maar
goed, want dit goede woord moet maar in rond hol-
landsch worden doorgegeven.

Hoe ds Van Helsdingen de kerksplitsing bedoelt.

We wezen hierboven op de moeilijkheden der groote-
stads-kerken in verband met het artikel van ds Meima.
Ook ds Van Helsdingen heeft zijn aandacht er aan
gegeven. Onze lezers zullen zich herinneren dat hij
destijds in ons blad uitvoerig over kerksplitsing ge-
handeld heeft. Thans licht hij in „Geref. Kb. Hoeksche
Waard en IJsselmonde“ zijn opinie nog aldus toe:

Wij kunnen niet anders zien, dan dat Kerksplit-
sing de eenige weg is om tot vermeerdering der
predikantsplaatsen en tot betere bearbeiding der
gemeente te komen. Kerkplitsing, maar dan zoo, dat
de eenheid van 't groote dorp of de groote stad met
zijn arme en rijke wijken behouden blijft, n.l. door-
dat men komt tot vorming van een „gecombineerde
Kerk“. Zooals ik er zelf een heb geënd. Twee
kerken met twee kerkeraden en één kerk en één
dominee.

Laten de groote dorpskerken (of kleine stadsker-
ken) met een dominee ermee beginnen. De dominee
wordt dan dominee van de eene Kerk en consulent
van de andere. De dominee kan dan elke week ver-
gaderen met de halve Kerkeraad van voorheen en
toch volkomen geldige besluiten nemen voor die helft
van de vorige gemeente, die nu een zelfstandige ge-
meente is geworden. 't Aantal Ouderlingen en Diake-
nen kan al vast vermeerderd, dus meerdere bezetting.
Geestelijk zijn 't dan reeds zelfstandige gemeenten,
maar stoffelijk vormen ze een eenheid, met gedeelte-
lijke zelfstandigheid, zoo, dat 't bestaan der kerken
niet in gevaar komt. Zoo is kerksplitsing geen waag-
stuk, wel een geloofstuk, gelijk we schreven in onze
brochure (Oosterbaan en Le Cointre). Een oplossing
dus, die o.l. niet onmogelijk is en niet met 't kerk-
recht in strijd. Dan kan men in de vacante kerk een
jong predikant heroepen (maar geen beginnende)
tegen een lager tractement, echter met die bepaling,
dat zijn inkomen successievelijk verhoogd zal wor-
den, zoo, dat 't na zooveel dienstjaren in overeen-
stemming zal zijn met dat van zijn ouderen collega,
een gezond beginsel.

Een oecumenische synode.

Dr Van Es geeft in „Geref. Kerkblad Leeuwarden“
onderstaand bericht door:

Een oecumenische Synode.

In de Vereenigde Staten van Amerika werd te
Grand Rapids de generale synode der Christelijke
Gereformeerde kerk met een toespraak door Ds I.
van Dellen geopend. In dit openingswoord zal de
volgende passage algemeene Nederlandsche belang-
stelling trekken:

„Wij verblijden er ons in“, aldus Ds van Dellen
namens de generale synode, „dat dezen zomer twee
afgevaardigden van onze kerk zullen vergaderen met
vertegenwoordigers van de Gereformeerde kerk in
Zuid-Afrika, en van de Gereformeerde kerken in
Nederland, om plannen te ontwerpen voor het hou-
den van een oecumenische synode van Gereformeerde
kerken over heel de wereld. Neen, we willen niet
nauw zijn in onze ingewanden, doch we strekken onze
handen uit om al die kerken en geloovigen saam te
brengen, die met ons éénzelfde Gereformeerde waar-
heid liefhebben. Laat ons elkaars handen sterken,
terwijl we de oorlogen des Heeren voeren.“

Dr Van Es voegt hier aan toe:

En wat zal het gezag zijn van dit concilie?
Ook van een „hogere“ vergadering. „Boven“ de
generale synode.